

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 10 din. ali 40 K. V Ameriko cena na leto 25 din. ali 100 K. Kam doma na eden naslov od deset falatov više hodi, dobijo naročniki i kalendar brezplačno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Namest. v uredništvu Berden Andrej kaplan v D. Lendavi.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo al opravištvo Novin v Črensove Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok 50 par (2 K.) za večkrat popüst od 5% do 35%.

Na rovaš.

Ne davno smo čteli, ka je vlada dovolila 10 milion dinarov, za zgradbo železnice Murska Sobota—Ljutomer—Ormož. Znabiti se kakši ravnodušen Prekmurec že veseli, kak de se za edno leto po železnici vozo v Lotmerk. Ali na žalost njemi moremo to veselje popariti. Ar ta postavka v proračuni je samo pesek v oči. Ar za 10 milion dinarov se niti most prek Mure za železnico nemre napraviti, ne pa cela napovedana železnica z mostom vred. Slovenski poslanci so že večkrat terjali od vlade to železnico, zato je vlada „obečala“. Ali to mi že znamo, ka je Srbska vlada samo v obečanju radodarna.

Ka Prekmurje na dobi železnice, to moremo tistim gospodom na rovaš zapisati, šteri od začetka zgoraj imenüvano progo zagovárjajo. V resnici pa nam ne trbe té železnice, nego mi bi potrebüvali zvezo med Murskov Sobotov i Dolnjov Lendavov. Ta proga bi samo 30 kilometrov duga bila, bi po lepoj ravnici tekla, bi se za 10 milion dinarov dala napraviti. Ali kaj si vemo? Slovenci mrzijo na svoje Horvatske brate, pa se neščejo prek Medjimurja v Prekmurje voziti. Zatogavolo Prekmurje ne dobi ne té i ne druge železnice.

Okrajno glavárstvo v Murški Soboti.

Štev. 206./pr.

Prebiválstvi Prekmurja!

Mejnike postavljajo!

Po trianonski liniji je zgotovljena državna meja, štera bode za večno mejáš našoj kraljevini i magyárskomu orsági!

Téstran meje smo, državljáni mogočne kraljevine. Mogočna je naša domovina s svojim morjom, bogata je s svojimi povami, lepa je s svojimi planinami, nepremagljiva s svojimi júnáškimi sinovi, ki njej služijo v vojski, ovenčani s slávo. Postali smo ednákovredni v vsej državljanski pravici, štere nam bode tá naša držáva obvarovala i čuvala vsigdar i vsepovsédi.

Pravicam odgovárjajo pa tudi dužnosti. Svéto pismo nás vči:

Dajte Bogi, ka je božega, i králi, ka je kralovoga. Kak nam naša držáva varüje naše domove, našo lást, našo pravico, tak ma térjati tudi ona od nás, da se njej za to varstvo zadužimo. Vsakša držáva nalága svojim državljánom dužnosti, v prvom rédi vojaško dužnost.

Kak pri več drügi prilikaj, so se najšli tudi v zánjem časi brezvestni hujskáci, šteri so s svojimi hüdobnimi i siadkimi rečami preslepili vnogo Vaši sinov, da so pozábili oči i mater, lübléne brate i sestre, svoj rod, pa so se po noči i v kmici vkradnoli v mrzlo tújino.

Kak nepremišleno delajo Vaši sinovje! V naši držávi trpi vojaška dužnost edno, edno i pou, ali nájveč dveji leti, na Magyárskom pa do mogli služiti vsi odbežanci cejli dugi i žmetni 12 let.

Stariši! Či je nej Vaša vola, da se Vaši sinovje po nepotrebnom v tújini i med neznánimi lüdmu okoli stépajo, strádajo, se moro odpovedati svojimi rodi, delajo Vam skrbi i poti, te je pozovte, naj tém hitrej nezáj pridejo. Stariši, popravte Vij, ka so na Vaši sinovaj zagrešili neodgovorni zapelávci!

Vsili mi to vozvánje želja, da spoznat^o istino i da obvarüjem Vás i Vaše sinove pred nesrečov.

Slovesno i svéto končno izpovem, da je državno mejo po trianonski liniji stálno zgotovila posebna komisija naši i magyárski delegátov pa jo zazdaj oznanila s koleki, na šteri mesto bodo postavleni s kamlá mejniki, kak hitro sneg odide. Končno valána zdrüžitev Prekmurja k naši kraljevini je záto dovršeno dejstvo, na šterom nede nigdár i nigda i nanč edna propaganda z magyárske stráni nikaj spremenila. Vse agitacije, štere so ništerni elementi narédili ešče celou v zánjem hipi pred razmejítvov, so i ostánejo brez pomejna!

Občinskim poglaváram naročim, da té razglás prebiválstvi po navádi razglásite i ga denete na veško desko. Šolska vodstva naj poskrbijo, da se bode v domolübnom mišljenji vplivalo na srca šolske mladine. Orožniške postáje naj razglás na vidnom mestu izpostávijo.

•Murska Sobota, dné 15. februára 1922.

Vodíteo okrajnoga glavárstva:
Lipovšek s. r.

Föszolgabíróság Murska Sobota.

206/eln. szám.

Prekmurje lakosságának!

A határoköveket állítják!

A trianoni vonal szerint meg van állapítva az állami határ, amely örökké elválasztja a mi királyságunkat a magyar államtól.

Mi a határon innen vagyunk, hatalmas királyságnak polgárai. Hatalmas a mi hazánk tengerével, gazdag terményeivel, szép hegyeivel, győzhetetlen vitéz fiaival, akik a hadseregben szolgálunk dicsőségtől övezve. Részei leltünk minden állami jognak, melyet hazánk oltalmazni és védeni fog mindig és mindenütt.

A jogokkal azonban kötelességek is járnak. A Szentírás arra tanít bennünket:

Adjátok meg az Istennek ami az Istené és a királynak ami a királyé! Amint hazánk védi otthonunkat, sajátunkat, jogainkat, úgy viszont eleget kell tennünk az ő követeléseinek is. Minden állampolgárainak első kötelessége a katonai szolgálat.

Mint sok más esetben, úgy most is az utolsó pillanatban akadtak lelkeiken izgatók, kik rossz szándéku édes szavaikkal elvakították fiaitokat, hogy megfélekedtek polgári kötelességeikről, hogy elhagyták szülőföldjüket, itt hagyták apjukat, anyjukat, szeretett testvéreit, összes hozzátartozóit és éjnek idején átlopták magukat a most mar nekik idegen országba.

Mily esztelenül cselekszenek fiaitok! A mi államunkban a katonai szolgálat egy, másfél; legfeljebb két évig tart, Magyarországon pedig kénytelenek lesznek szolgálni ezek a szökevények hosszu és nehéz 12 esztendő.

Apák! Ha nem akarjátok, hogy fiaitok szükségtelenül idegenben, ismeretlenek között csatangoljanak, hiányt szenvedjenek, lemondjanak hozzátartozóikról, Nektek pedig gondokat és felesleges utakat csináljanak, úgy hívjátok őket minél hamarabb vissza. Szülök, Ti hozzátok helyre azt, amit fiaitokon felelőtlen c s á b i t ó k elkövettek.

Az a kívánság mondatja velem e felhívást, hogy megismerjétek az igazságot és hogy megvédjétek Titeket és fiaitokat a szerencsétlenségtől.

Végül ünnepélyesen és szentül kijelentem, hogy az állami határt a mi és magyar delegátusokból álló komiszió a trianoni vonal szerint véglegesen megállapította, ideiglenesen megjelölte cölöpökkel és amint eltűnik a hó, a határokövek fel lesznek állítva. Prekmurjénak végérvényes hozzácsatolása a mi államunkhoz tehát befejezett tény, amelyen soha senki és semmiféle propaganda magyar részről nem változtat semmit. Mindenféle

agitáció, amit bizonyos elemek az utolsó pillanatban is rendeztek a határmegállapítás előtt, eredménytelenek voltak és maradnak.

A községi előljáróknak meghagyom, hogy a hirdetményt a helyi szokás szerint a lakosság tudomására hozzák és a községi táblára kifüggeszék. Az iskolavezetőségeknek gondjuk legyen arra, hogy a tanuló fiatalok szívére hazaszerető szellemben hassanak. Csendőrörsök a hirdetményt feltünő helyen függeszék ki.

Murska Sobota, 1922. február 15.

Föszolgabíróság vezetője;
Lipovšek s. k.

Uradna naznanila.

Izvažanje lejkih konjov. Uradni List, št. 151, prinaša vest, da je ministerstvo za gospodarstvo i vodo dovolilo, da se sme iz voziti 3000 konjov na carinarnicah v Djevajelji (500 konj), v Bišolju (500), v Gonžu (500) v Mariboru (500) v Rakeku (1000) v dveh mesecaj. To za Prekmurje ni važno, ar so túkar skoro sami težki konji.

Razglas o invalidskih dokumentih. Uradni list št. 151. Ar so bili 1. dec. 1921. znova pregledani vsi invalidi i so dobili posebno potrdilo o invalidnosti, zato 1. januarja 1922.-ga leta nehajo velati dozdašnji invalidski dokumenti. Od toga dneva naprej velajo edinole sledeča izkazila: 1) za stalne invalide: Invalidsko uverenje ali invalidsko izpričevalo. 2) za časne invalide: „Privremena objava ali časna objava. 3) za vojne oziroma vojaške invalide: „Rešenje“ 4) za invalide prejšnje srbske vojske vela tudi izkaznice Rešenje. Urad opozarjamo, da onih, ki nemajo takših izkazov, ne šteje za invalide.

Razglas o taksi za dovoljevanje veselice, zabavitd. Generalna direkcija v Belgradi določa z razpisom z dne 15. nov. 1921., št. 19590, da mora on, ki hoče prirediti veselico, plačati dnevno takso (5 dinarov) če veselico priredi ali nej. Od gramofonov se ta taksa ne plačuje. Invalidi, ki si z gostami ali harmonikami iščejo krüh samo ednok za vseli plačajo takso (5 dinarov).

Javnosti — na znanje!

Podpisani sem bio že drugič naveden v „Prekmurskem Glasniku“ kot odgovorni urednik tega lista.

Da si ne bode javnost tolmačila, da sem jaz prosil konzorcij „Prekmurskega Glasnika“ za sprejem v to službo kot odgovorni urednik, dajem s tem javnosti na znanje, da sem bil naveden ko odgovorni urednik samovoljno po konzorciju in brez mojega privoljenja. Konzorcij „Prekmurskega Glasnika“ me je pač naprosil sprejeti mesto odgovornega urednika, ki pa sem to ponudbo zavrnil, osobito iz razloga, ker nisem nikak pristaš JDS.

Obnem svarim „Prekm. Glasnik“ da me ne imenuje več nadalje odgovornim urednikom, ker v tem ponovnem slučaju sem primoran tožiti konzorcij, ker samoobsebi umevno, da si ne pustim jemati kredita ozir. blatiti mojo osebo osobito še iz razlogov ker kot „odgovorni urednik“ nisam odgovoren za vsebino člankov v „Prekmurskem Glasniku“, sicer pa tudi nisem pripravljen hoditi v zapor za ponujenih 50 kron. —

M. Sobota, dne 22. febr. 1922.

Rechnitzer Maks.

Glasi.

Slovenska Krajina.

Invalidom. Na našega g. poslanca so stavili pitanje invalidi, ki so 20% i 30% delanezmožni, če dobijo i kakšo penzijo dobijo. Od invalidskega odseka pod opr. štev. III. 1733/II. so dobili sledeči odgovor: Ki so po najzadnjem nadpregledi 20% invalidi, dobijo pokojnino od 1. aprila 1921, če so ešče nikaj ne dobili; ki so pa 30% invalidi i ešče ne dobili nikaj, jo dobijo od tistoga dneva naprej, kak so prišli domo od vojakov.

Delo našega g. poslanca. Na vojnoga ministra so stavili pitanje, zakaj se zabranjuje čtenje orlovskoga glasila „Mladost“ v Ljubljani pri 40. pp. — V I. odseki finančnoga odbora so ne privolili, da bi se dača na zemljo podignola. Vlada nameravala dačo na ešče ednok tak veliko višino podignoti kak je zdaj i na to dvakrat podignjeno dačo pri vrednosti ešče 2%, dače zahtevati. Naše stranke poslanci so proti tomu podiganju dače od strani liberalno-samosvojne vlade, — Gledoč na carine so naš g. poslanec v tojstoj sekciji zahtevali, naj se blago po redi carinari i ne plača ležarin če jo v določenom terminu carinarinik ne zacasino.

Hranilnica i posojilnica v Črensovcih registrovana zadruga z neomejeno zavezo. Drži svoje uradne dne po nedelaj i svetkaj predpoldnom po ranoj meši od 9—10 in popoldne od 3—4 i na den, gda se vrši v Črensovcih senje. Med božov službov je zaprta posojilnica za stranke i za vodstvo. Peneze vloži vsaki lahko v kaso, šteri nosijo intereš kak v vsakoj kasi ali banki. Ki svoje penez vlozene šče zdignoti (vžzeti)

400 kor. taki vž dobi
1000 „ za en tjezen
2000 „ za 14 dne

više pa za en mesec. Či pa so v kasi penezi, taki je vž dobi vse. Desetjezero koron je vsikdar v kasi. Prek nad milijon koron je dano že v to kaso. Zgubiti se ne morejo tu, ar 300 takših kmetskih kas je združenih. Ki so meli peneze notri, so dobili lepe interese. Penezi se davajo na posojilo na dužna pisma, vseh stroškov komaj pride par koron od jezera. Intereš najvišiji je komaj 7%. Vsako prvo nedelo v meseci se sprejemajo vloge od mladine od 1 kor. naprej, ki knigite brezplačno dobijo. Črensovcii 31. jan. 1922. Načelstvo.

Iz Svetahovec nam poročajo. 15. febr. t. l. je pri nas zazvonio mrtvaški zvon i je razglaslo žalostno vest, ka se z med nas vu lepšo domovino odselo dober oča, goreči kristján i smileni samaritanec naših siromakov: Serec Jožef. 55. let je živo pa je vu tom časi z svojov peldov ozavao, kakšii more biti kmet, ki se dopadnoti želej G. Bogi. Bio je prijateo vsakšega krščanskoga gibanja, — deco si je vzgojo v bogabojaznosti, — siromake je pomagao pri vsakoj priliki: Z ednim nam je tudi to pokazao, kak moremo poleg toga zvišnoga dela tudi svoje dužnosti pri verstvi opravlati. Moč je od Bogá dobo, šteromi je tak verno služo, kak malo ljudih v Prekmurji. Pri sprevodi smo vidili okinčano trügo: pa te cvetlice, štere ovači živlenye glasijo, so zdaj smrt s krivale. Pri trügi je stala potra rodbina, — vidili smo veliko vnožino ljudih, ki so zdeloma tudi iz drugih vesnic prišli, ka bi pokojnoga na zadnjo pot sprevodili, — čüli smo glasno jokanje siromakov, ki so za svojega oča žalüvali. Telo smo pokopali, za dušo boga molili pa se od pokojnoga s tem poslovlili: „Z Bogom! Do videnja pri Jezusi!“

Vabilo. Čebelarška podružnica za okraj M. Sobota zboruje dne 12. marca 1922. v M. Soboti (drž. šola) predpoldan ob 11. vüri (po božji službi). Prosijo se vsi člani, da vpolnom številu se udeležijo zborovanja. — Odbor.

Država.

Koliko stanovnikov ma naša država. Najnovejše štetje je zračunano. Po tom štetji se prebivalstvo etak razdeli: Srbija 4,179,679; Črna gora 192,010; Bosna i Hercegovina 1,876,543; Dalmacija 329,070; Horvacka i Slavonija 2,591,850; Medjimurje 96,945; Otok Krk 20,919; Slovenija z Prekmurjem 1,056,484; Banat 582,522; Bačka i Baranja 791,870. Po tom računi šte Jugoslavija 11 milijon 729 jezera 915 prebivalcov. Ti ljudje prebivajo na 247,962 kvadrat kilometrov.

Posianca Klekl i Žebot sta pri glavnoj carinarni v Belgradi posredovala, da naj carinska oblast na železnici Radgona-Špilje ne dela nikše sitnosti, nego naj ide na roko našim ljudem, da se promet kem bolje olejša.

Konference male antante ne bo v Ljubljani, kak je to bilo nameravano, ar je Dr. Beneš mogao spremeniti načrt svojega potüvanja. Zraven z Pariza se odpelao v Prago.

Svet.

Hitrost potovanja. Popotnik, šteri se je leta 1599 vozo sjoštov je prepotoval na 1 vöro 3 pa pou km. L. 1692. so imeli že bogše ceste; prehodo je 4 pa pou km. L. 1876. 5 pa pou, l. 1816. 6 pa tri štrtine, l. 1834. pa že skoro 10 km. — Najhitrejša železnica je l. 1867. prevozila na 1 uro 59 km. l. 1887. 63 km. l. 1900. pa že nad 90 km. Z električnimi železnicami so že 200 km. na vöro prevozili. Zrakoplovi dosegnejo, hitrost 300—409 km. na 1 vöro. Če se posreči v zraki plavajoče železnice spopuniti, bomo lahko ob 8 uri zajtra šli v Ljubljano, si tam znakü-pimo ka mo šteli, pa sme ob 9 pa doma (v ednoj vöri).

Rižo povlejo največ na Kitajskom. Potrebna je mekra zemlja. Za namakanje so velke pokrajine preprežane s kanali. Naj dugši je carsarski kanal, ki je 3390 km. dugi.

Pošta.

Z Ivanec smo dobili en dopis, šteri je pa ne podpisan. Dopisnik popolnoma ma prav! Ne moremo ga pa objaviti dotčas, pokeč nam dopisnik ne pošlje svojega podpisa. Stara regula je, da nepodpisana pisma se vržejo v koš. Fr. Kolmanko. Korovci. Odpišite nam, zakaj ste ne vzeli dol s pošte 37 falatov Novin, ali zakaj je pošta poslala nazaj v uredništvo, vi je pa iščete. Smo vam je taki nazaj odposlali. Vsem. Či što ne dobiva Novin pa je naročnino plačao, ali či menje dobiva, kak bi trbelo, naj to taki naznani po enoj karti uredništvu.

V D. Lendavi hiša s pašnikom, logom, goricami, öratjov zemljov i senožatjov je taki k odaji. Pozvediti je pri VLAJ ŠTEVANI, D. LENDAVAL hiš. št. 163.

K ODAJI

sta v D. Lendavi na glavnoj vulici pod št. 65. poleg cerkvi dve hiši na štoke, za trgovino jako sposobnivi. Ki nameravajo küpiti, več lahko zvedijo pri dovici KOTSCHY JOŽEFA v DOLNJI LENDAVI hšt. 79.

ZDRAVJE

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 98 Kr.



„ELZA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, sončne pege, zajedance, nabore, i t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 Kron.

„ELSA“ TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepki kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano osivlost i t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 Kron.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi. RAZNO: Lilijno mleko 15 Kr.; Brkomaz 8 Kr.; najfinejši Hega-puder Dr. Klugera v veliki originalnih škatuljah 30 Kr.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 30 Kr.; puder za gospe v vrečica 5 Kr.; zobni prašek v škatlja 7 Kr.; v vrečica 5 Kr.; Sacht diševa za perilo 8 Kr.; Schampoo za lasi 5 Kr.; rumenilo 12 listkov 24 Kr.; najfinejši parfem po 40 in 50 Kr.; Močna voda za lase 58 Kr. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebj račun.

EUGEN V. FELLER, lekarnar STUBICA donja 40—10. centrala 146. Hrovaško.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistedege osvježüjočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnenje



hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštnino za vsakoga: 3 dvojnate ali 1 specijalna steklenica . 48 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice . . . 168 K
24 „ „ 8 „ „ . . . 280 K
36 „ „ 12 „ „ . . . 394 K

POŠTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 Kr. in Kr. 750; Elsa mentolni klinčič 12 Kr.; Elsa posipalni prašek 11 Kr.; Pravo Elsa ribje olje 85 Kr.; Elsa voda za usta 86 Kr.; Elsa kolonska voda 41 Kr.; Elsa šumskimiris 41 Kr.; Glycerin 6 in 30 Kr.; Lysol, Lysoform 30 Kr.; Kineski čaj 3 Kr.; Elsa mrčešni prašek 15 Kr.; Strup za podgane in miši po 8 i 12 Kr.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA 40—5. donja Hrovaško. Centrala 146.

Na prodajo je ena lepa hiša z trgovinov i ¼ plüge zemljov vred v D. Lendavi poleg kolodvora hšt. 137.

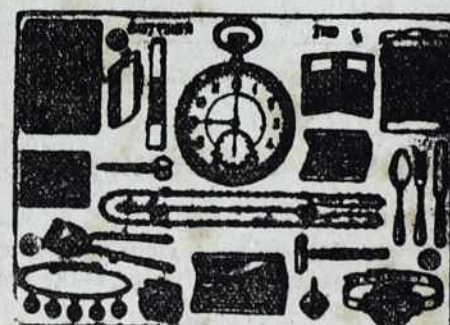
Eladó egy szép ház üzlethelyiséggel és ¼ hold szántófölddel D. Lendaván, a pályaudvar mellett 137. hsz.

5—2.

Tisk: Ernest BALKANYI D. Lendava

Našli bodete za lastno uporabo in DARILA predmete vzlatu, srebru, nakite, ure, verižice, prstane, npane, narokvice in krstne sponiaske obeske, ter od raznih potrebščin

kaj iščete



pri znani firmi SUTTNER po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernom izdelku. Žlice, nože in vilice, škarje, žepne nože, doze za cigarete in duhan, strojeve za brijanje, nažigae i t. d.

vsebuje sjajni katalog s slikami od Tvorniške tvrtke H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 945. 20—5.

Stavbeni les vsakevrste za ruše i čakature se dobi po najfalejšoj ceni pri

KOLOMANI BUKOVEC na KOBILJI hšt. 41.

Mindennemü épületfa nagy mennyiségben kapható a legolcsóbb árban

BUKOVEC KÁLMÁNNAL KOBILJE hsz. 41.

V Dugojvesi,

na najlepšem mestu je k odaji s slobodni rok edna zidana hiša, stoječa iz treh sob, kühinje, kleti, pivnice, štale, poleg velki sadovnjak z ograeekom i ¼ plüga goric, vse to okoli zagrajeno. Več se pozvej pri g. Ernest Balkanyiji v D. Lendavi.

Trüge (škrinje) za mrtve v vsakoj velikosti i vse mrtveče potreboče küpите najfalej pri Albin Sagadini v Beltincih.

Küpm vsesolé kože i te tudi vze-mem v delo, kak se najfineje in hitreje izdelajo v fabriki I. Sinigoj v Ljutomeri.

Kože (leder) podplate i vse šušterske potreščine kak tudi čisto garantirano tikveno olje küpите vsakšii den po najnižjih cenah pri

Albin Sagadin
trgovina z kožami
v Beltinci.